

"Criminelen verdienen een zachtere aanpak"

Wetenschapsjournaliste bundelt baanbrekende nieuwe inzichten over geweld en agressie

Slecht karakter. Moeilijke jeugd. Om crimineel gedrag te verklaren, volstaan die twee clichés niet. Dat bewijst wetenschapsjournaliste Malou van Hintum in haar boek 'Brein Onder Druk', een samenvatting van vijf jaar baanbrekend onderzoek in Nederland. Er is veel meer aan de hand met misdadigers dan dat ze van slechte wil zijn. **JONAS MAYEUR**

Waarom moeten we criminelen dringend zachter behandelen?
Van Hintum: "Omdat ze met een ongelukkig gestel zijn opgevoed waar ze zelf weinig aan kunnen doen. Maar ze kunnen wel verantwoordelijkheid opnemen voor hun gedrag. En als ze dat doen, is het onze plicht om hen te helpen. Ik stel trouwens niet in vraag dat misdadigers gestraft of opgesloten worden. De vraag is of gevangenstraffen hen vooruit helpen en of we het daarbij moeten laten. Onze kinderen gaan met verbazing kijken naar hoe slecht wij criminelen behandelen. Niet zelden wij ons nu verbazen over hoe men destijds omging met lepralijders."

Alle slechte mensen zijn ziek in hun hoofd: komt het daarop weer?
"Soms zijn er duidelijke defecten in de hersenen, bijvoorbeeld door ziekte of zware mishandeling, waardoor mensen hoogstens nog ten dele verantwoordelijk zijn voor hun gedrag. Schade aan de frontale cortex bijvoorbeeld, het deel van de hersenen dat ons helpt met beheersing, kan ervoor zorgen dat iemand dingen doet waarvoor hij nauwelijks nog controle heeft. Bij psychopaten kan dan weer het evenwicht in hun hersenen zoekraak. Is er in de frontale cortex rechts meer activiteit dan links, dan zijn mensen angestig. Zijn de neuronen

links actiever, dan zijn mensen minder angstig en sneller agressief." "Maar er is daarnaast een grote grijze zone. Grote afwijkingen komen zelden voor en niet al het afwijkende gedrag is daardoor te verklaren. Veel heeft te maken met hoe iemand reageert op stress. Daar loopt het soms grondig fout. Sommigen raken snel over hun toeren. En bij anderen gebeurt er amper iets. Ze gaan niet zweten en hun hartslag verhoogt ook niet. Ze zijn minder bevreesd en minder gevoelig voor beloning of straf."

Waarom zijn sommige kinderen al op erg jonge leeftijd agressief?
"Een deel van de verklaring ligt bij genetische pech. Twee ouders bij wie niets aan de hand lijkt, kunnen toch een ongelukkige mix van genen opleveren. Maar ook de invloed van de omgeving telt en die begint al voor de geboorte. Niet elke buik is een veilige buik om in te groeien. Als een zwangere vrouw drinkt, rookt, drugs gebruikt, of ze is voortdurend gestresseerd, verhoogt het risico op gedragsproblemen bij het kind later. Gelukkig betekent dat niet dat zo iemand bij voorbaat verloren is."

Hoe krijg je zo'n kind er weer bovenop?
"Eenvoudig is het niet. Zaak is om die kinderen er snel uit te pikken. Hoe jonger, hoe beter hun brein te kneden valt. Kinderen die te vaak wegblijven van school, veel ongepast gedrag vertonen of een broer of zus hebben die crimineel is, volgen in Amsterdam een speciaal traject. Hun ouders krijgen begeleiding, maar de hulpverleners kijken ook in het hoofd van het kind. Neuropsychologische testen laten zien wat schuilgaat achter hun gedrag om de behandeling daarop af te stemmen. Het is belangrijk om te weten of het kind agressief is uit angst of omdat het plezier schept in anderen pijn doen."

Een van de onderzoekers in uw boek pleit voor een veel radicalere methode. Hij wil een experimentele implantatie in het brein om agressieve mensen onder controle te houden.

"Net zoals je een pacemaker verbindt aan het hart, zou je een klein kastje onderhuids kunnen gebruiken om de hersenactiviteit te balanceren van mensen die snel tilt slaan. Dat is de theorie, maar het lijkt me weinig haalbaar. Technologie kunnen we wel inzetten om mensen te waarschuwen wanneer hun potje droogt over te koken, maar niet om hun gedrag vanop afstand te sturen. Als iemand zo gevaarlijk is dat dat nodig wordt, kunnen we hem beter opsluiten en proberen te behandelen."

Geweld kan traumatiserend zijn voor wie er vaak mee te maken krijgt, zoals politiegenten. Kunnen we hen leren om daar beter mee om te gaan?
"Wellicht wel. In

Nederland krijgen politiegenten al sinds 2011 mentale krachttraining om beter om te gaan met stress. Ze leren onder meer hoe je met ademhaling je hartslag onder controle houdt. Zo houden ze langer het hoofd koel." "Sommige agenten liken trouwens van nature sneller te herstellen van stress. Ze nemen makkelijker afstand van nare ervaringen. Wat opvalt, is dat net die mensen in hun jeugd al hebben leren omgaan met – weliswaar milde – stress. Dat is een belangrijke vaststelling. Het zou kunnen dat we door onze kinderen beschermend op te voeden hen gevoeliger maken voor angst en depressie op latere leeftijd."

MALOU VAN HINTUM

"Onze kinderen gaan later met verbazing kijken naar hoe slecht wij criminelen vandaag behandelen"

Tot slot, de hamvraag: schuilt er in elk van ons een moordenaar?
"Zeer waarschijnlijk wel. De foltering van gevangenen in de beruchte Abu Ghraib-gevangenis in Irak was zozeggend het werk van monstren. Maar het ging om hele gewone mensen. In extreme omstandigheden zijn we allemaal in staat om te moorden."

Buurvrouw vermoordt 98-jarige wegens seksueel misbruik
Een vrouw van 45, die twee jaar geleden is uitgesloten van de buurt, vermoordt haar buurvrouw van 98 jaar. De buurvrouw wordt vermoord op haar slaapkamer. De buurvrouw wordt vermoord op haar slaapkamer. De buurvrouw wordt vermoord op haar slaapkamer.

"Ik wilde gewoon iets verschrikkelijks doen"
Zonder een spat omica bekende ziele Fenixen (43, foto boven) piktene dat postvrouw Marisa Finken (53) maandenlang verboden. Hij was 'iets verschrikkelijks' doen nadat Fenixen het deed dat hij al maanden afperste, nog staat om haar teed te compersten. "E besloten geen sprak de proceessen, die met 00 jaar de meastemintaliteit is."

58 messteken - 68 messteken voor buurjongen
19-jarige moordenaar gefrustreerd omdat hij niet in het leger mocht

Ze stak haar man dood, maar wordt ze ook gestraft?
Dat ze haar man heeft doodgestoken, heeft ze bekend. Daarmee moet de aanklager dus niet twijfelen als het proces vandaag begint. De vraag zal zijn of Marisa Finken (53) ook gestraft moet worden, en hoelang. Niet de Laster (50) ook gestraft moet worden, en hoelang. Niet de Laster (50) ook gestraft moet worden, en hoelang. Niet de Laster (50) ook gestraft moet worden, en hoelang.

Tieners opgepakt voor moord op twee meisjes
In Noordland zijn acht jongens opgepakt voor de moord op twee meisjes. De jongens zijn opgepakt voor de moord op twee meisjes. De jongens zijn opgepakt voor de moord op twee meisjes.

Zonder een spat omica bekende ziele Fenixen (43, foto boven) piktene dat postvrouw Marisa Finken (53) maandenlang verboden. Hij was 'iets verschrikkelijks' doen nadat Fenixen het deed dat hij al maanden afperste, nog staat om haar teed te compersten. "E besloten geen sprak de proceessen, die met 00 jaar de meastemintaliteit is."

Zonder emotie getuigt zeurpoor voor het eerst over aanval
Een vrouw wordt in de nacht van vrijdag op zaterdag in haar slaapkamer vermoord. De dader wordt opgepakt. De dader wordt opgepakt. De dader wordt opgepakt.

58 messteken - 68 messteken voor buurjongen
19-jarige moordenaar gefrustreerd omdat hij niet in het leger mocht

Ze stak haar man dood, maar wordt ze ook gestraft?
Dat ze haar man heeft doodgestoken, heeft ze bekend. Daarmee moet de aanklager dus niet twijfelen als het proces vandaag begint. De vraag zal zijn of Marisa Finken (53) ook gestraft moet worden, en hoelang. Niet de Laster (50) ook gestraft moet worden, en hoelang. Niet de Laster (50) ook gestraft moet worden, en hoelang.

Tieners opgepakt voor moord op twee meisjes
In Noordland zijn acht jongens opgepakt voor de moord op twee meisjes. De jongens zijn opgepakt voor de moord op twee meisjes. De jongens zijn opgepakt voor de moord op twee meisjes.

"Ik wil niet aan twijfel denken. Straks wilgen er nog drie. Dit is bijvondere confrontatie, zeker omdat hij geen meastemintaliteit is."

Zonder emotie getuigt zeurpoor voor het eerst over aanval
Een vrouw wordt in de nacht van vrijdag op zaterdag in haar slaapkamer vermoord. De dader wordt opgepakt. De dader wordt opgepakt. De dader wordt opgepakt.

58 messteken - 68 messteken voor buurjongen
19-jarige moordenaar gefrustreerd omdat hij niet in het leger mocht

Ze stak haar man dood, maar wordt ze ook gestraft?
Dat ze haar man heeft doodgestoken, heeft ze bekend. Daarmee moet de aanklager dus niet twijfelen als het proces vandaag begint. De vraag zal zijn of Marisa Finken (53) ook gestraft moet worden, en hoelang. Niet de Laster (50) ook gestraft moet worden, en hoelang. Niet de Laster (50) ook gestraft moet worden, en hoelang.

Tieners opgepakt voor moord op twee meisjes
In Noordland zijn acht jongens opgepakt voor de moord op twee meisjes. De jongens zijn opgepakt voor de moord op twee meisjes. De jongens zijn opgepakt voor de moord op twee meisjes.

Het Nieuwsblad/Kortrijk-Waregem-Menen 24/06/2017, bladzijden 24 & 25
All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via Het Nieuwsblad/Kortrijk-Waregem-Menen

